

darabért 7100, egy kis aranypénzért 22.000 frankot adtak. Münchenben a Helbing galériában tartott árverésen egy meiszeni porcellán Európáért 2400, egy ugyanodavaló Bakhoszt Ariadnéval 2160, egy harlekin csoportért 2880 koronát adtak; egy madonna (függő ékszer) ezüstből 3000 koronán, egy Krisztus síratása (fafaragás) 960 koronán kelt el. A londoni piacon Cristienél Lewis-Hillnek hagyatékából egymagában ékszerekért 2,275.320 koronát egy napon, jobban mondva a 110 darabért három és fél óra alatt adták. Az árverésről szóló részletek hihetetlennek látszanak. Ezenkívül legnagyobb árat értek el az ó-francia bútorok; egy XV. Lajos korabeli kommode berakott munkával 83.000 koronát; négy Louis XVI. óra 24.750 koronát; egy könyvtári asztal 6600 koronát; egy pár ezüst gyertyatartó (William III.) Anton Nelmetől 1697-ből, 9000 koronát; drezdai porcellán: szerelmes pár (7 hüvelyknyi) 5060 koronát; Sévres váza fődéllel (8 hüvelyknyi) 6600 koronát stb. — Amsterdami aukción Fred. Müller-nél: hársfa szoborcsoportozat (olasz XVI. század) 28 cm. magas 1800 kor.; egypár antik kerti váza homokkőből (Louis XIV.) 159 cm. m. 5160 kor.; Flamand faliszőnyeg a XVII. századból 385×510 cm. 3000 kor.; régi velencei csipkedarab (1650 körül) 80×90 cm. 1200 kor.; födeles ezüst kancsó színes dísszel (Pynackertől) 21 cm. magas, 5760 kor.; előcsarnokba való zenélő óra, 3 szobrocskával, 3 m. magas, XVII. század, 4800 kor. volt stb. — Majnai Frankfurtban egy tallergyűjtemény került eladásra, ahol a 686 drb 54.000 koronát jövedelmezett. Itt néhány bírodalmi pénzdarab is hihetetlen áron kelt el; így pl. egy hamburgi ötmárka drb (1875-ből) 270 koronáért, egy másik porosz (szintén 1875-ből) 288 kor.-ért kelt el. — Cristienél Londonban továbbá magas áron még a következők kelttek el: Louis XV. komode berakott munkával 5550 kor.; 6 drb Chippendale mahagoni szék 5480 kor.; egy Limoges ereklye-szekerényke, champlevé-zománc, XIV. századi, 3000 kor. Májusban kelt el a Massey-Mainwaring-gyűjtemény harmadik része, úgy hogy az egész bevétel a 2,112.000 koronányi összeget haladta túl! Nagy ára volt ez alkalommal is számos darabnak. Ugyanakkor ugyanez a firma (Christie) a Bromley-könyvtárnak első részét licitálta el, ahol olasz és francia szép kéziratok sorozata vonta magára a figyelmet. A többi között: »Horac beatae Mar. Virg.« francia kézirat a XV. századból, miniatűrökkel, amelyben a női szentek részben ruha nélkül vannak ábrázolva, 13.200 kor. volt; egy gyűjteménye a XV. századból való olasz miniatűröknek 6960 kor.; a Boccaccio francia első fordításának első kiadása (De mulieribus Clavis) 2688 kor.; Berlinghieri földrajzának első kiadása 1850 kor.; és i. t. A külföldi vásár érdekes jelensége a bécsi Levinsky hagyatékának árverése. Levinsky szenvedélyes gyűjtő volt, akinek különösen grafikai régebbi és újabb lapjai voltak. Híres Hogarth gyűjteménye volt, szép lapjai Kriehuberttől. — Berlinben, Lepkenél a Mutzenbacher-féle hagyaték árverése 60.000 márkát, vagyis 72.000 koronát jövedelmezett egy jótékony célnak. A finom porcellánok közül: egy régi nymphenburgi alak: éneklő hölgy fatörzs mellett, 912 kor.; két ó-nymphenburgi mellszobrocska: a »tél« és a »nyár«

820 korona; szerelmes párt ábrázoló ó-meissení csoport (hölgy, fa alatt, mögötte harlekin) színes, restaurálva, hibás, 1836 korona áron kelt el. — Májusban ment végbe a Sedelmeyer-féle aukció első része, amely a három első napon 2,833.810 frankot jövedelmezett.

SZAKIRODALOM.

A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZET TÖRTÉNETE.

Irtá: Myskovszky Ernő. Pozsony, Stampfel, 1906. A magyar művészet történetét szervesen összefüggő, mintegy dióhéjban tárgyaló munka még eddig nem jelent meg. Van ugyan több kitűnő szakmunkánk, de ezek oly terjedelműek, hogy költséges voltuknál fogva a nagypublikum számára nehezebben hozzáférhetők. Ezen a hézagon kívánt pótolni Myskovszky Ernő, midőn a Stampfel-féle tudományos zsebkönyvtár részére 83 oldalon megírta java kútforrások nyomán a magyar képzőművészet történetét, s ehhez 67 oldalnyi illusztrációt csatolt. Munkája keretében igyekszik nagy vonásokkal lehetőleg teljes képet nyújtani képzőművészetünk múltjáról és jelenéről; föltárja a múltat az ezeréves állam művészetének küzdelmeivel, a jelent pedig annak komoly törekvéseivel, továbbá tájékoztat nyújt a műalkotások provenienciájáról és arról, hogy mily arányokban vette ki művészetünk a maga részét a többi nemzetek sorában. A képzőművészetet kívül külön fejezet szól a magyar díszítő ízlés fejlődéséről és lényeges ismertető jegyeit írásban és képben is bemutatja a szerző.

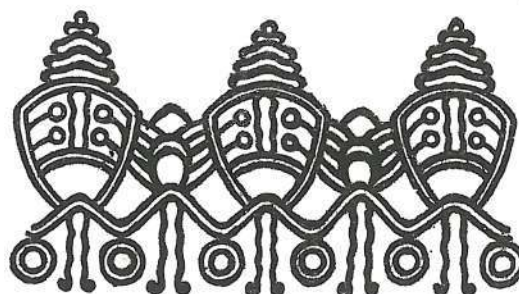
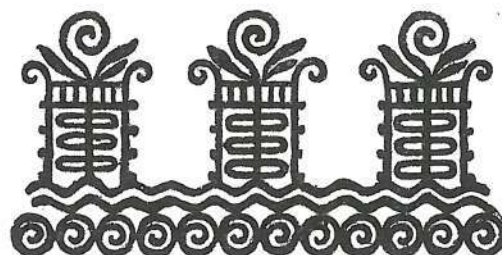
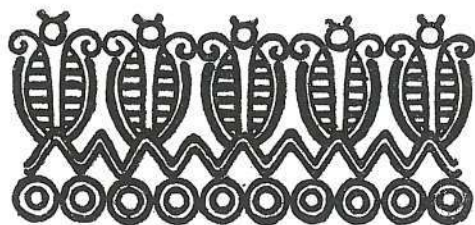
BEISPIELE KÜNSTLERISCHER SCHRIFT von Rud.

Larisch. Mit Originalbeiträgen von Künstlern. III. Serie. Wien, 1907, A. Schroll u. C. Ára 9 korona. A tipografikus, valamint a művésziesen rajzolt betű és írás kérdése újabb gyakori művészi mérlegelés és kísérletezés tárgya. És jogosan. A díszítő írásnak, mely nyomdai úton nem állítható elő és a kizárólagosan nyomdai célra, tehát a szedésbe illeszkedő és alkalmazható betűnek művészi alakítása fölöttébb fontos kérdések művészi és tegyük hozzá gyakorlati szempontból egyaránt. Larisch, aki e kérdések körül több ízben előbb kiadványaival buzgólkodott, ezefelül gyakorlatilag is folytonosan foglalkozik, e 3-ik gyűjteményében, mely 40 lapból áll, a művészi példák újabb sorozatát adja. De azt hisszük, hogy éppen annak, aki elméletben és gyakorlati esztétikai szempontból ezen a téren sikereket tudott felmutatni, annak a példák kiválogatásában mégis több kritikával kellene eljárni. Mert nem betű és nem írás, ha nem olvasható vagy csak nehezen betűzhető ki és használhatatlan dolog, bármilyen művészies legyen is a látszata. A látszat és valóság viszonyának a művészetben nagy szerepe van; ezen épül föl minden nagy és kicsiny művészet. E kettőnek viszonya azonban

nem mindenütt egyforma. Az olvasásra szánt betűnél első az olvashatóság; és ha a betűnek egymás melletti elhelyezése, sorakozása, méreteinek, megjelenésének művészi tekintetében a betű a szokás szerint bevett eredeti alakja rovására koncessziókat teszünk is: ennek a koncesszióknak is határok között kell mozogni, mert az írásnak célja mégis csak az olvashatóság. Túlsok cikornya, változtatás, művészet (?) árt és nem használ. Ezt a betűrajzolónak tudnia kell. A szóban forgó gyűjteményben pedig több olyan példát találhat bárki, amely arra enged következtetni, hogy az illető tervező ezt a főszabályt nem ismerte, vagy ami még rosszabb, hogy nem akarta

ismerni. És az ilyen hibák annál feltűnőbbek, mert mellettük ott látjuk a jó példák egész sorát. Nem terjeszkedünk ki itt a gyűjtemény részleteire; kép, illusztráció nélkül ez úgyszólván céltalan lenne. De figyelmeztetésre az ismertetés keretében nálunk is szükség van, ahol a túlzásokra éppen a rossz példák és minták révén nagyon megvan a hajlandóság. Az igénytelen egyes betű, amely egy emberi élet folyamán sok milliószor kerül a szemünk elé, óriásilag fontos alakíró elem és formai újjáteremtése nagy és nehéz feladat, amire csak kiváló és kész művészek szabad vállalkozni.

CSIZIK GYULA.

TERVEZTE GÁBLIK ANTAL.
AZ ORSZÁGOS IPARMŰVÉSZETI ISKOLA
ELŐKÉSZÍTŐ OSZTÁLYÁNAK NÖVENDEKE.

Kauders Ferenc villanyerőre berendezett üvegtükröző és üvegműcsiszoló vállalata Budapest, VI., Gyár-utca 7. Készítenek: mindennemű üvegcsiszolásokat, tükröket, kocsiblakokat, üvegtábla-hajlításokat, ajtóvédlapokat, csiszolókat technikai célokra. **Rézfoglalatokat** csiszolt katedra- és opalescent-üvegből. Telefon 52—54.